

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08.) te članka 26. i članka 167. Statuta Osnovne škole Špansko Oranice u suradnji s Učiteljskim vijećem, Školski odbor Osnovne škole Špansko Oranice na sjednici održanoj 2. lipnja 2009. donosi

ETIČKI KODEKS

NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI ŠPANSKO ORANICE

U cilju ostvarenja, očuvanja i razvoja kvalitetnih međuljudskih odnosa, postignuća u odgoju, obrazovanju i prijenosu znanja te radi izgradnje, čuvanja i daljnjeg razvoja ugleda Osnovne škole Špansko Oranice donesen je etički kodeks kao obvezujući dokument o normama ponašanja u Osnovnoj školi Špansko Oranice.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etički kodeks sadrži pravila uljudnog ponašanja učitelja, stručnih suradnika i drugih zaposlenika Osnovne škole Špansko Oranice (u daljnjem tekstu: Škola) prema učenicima, roditeljima ili skrbnicima učenika, drugim građanima i u međusobnim odnosima.

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na druge osobe koje nisu zaposlenici Škole, (*primjerice voditelji ili treneri športskih ili umjetničkih klubova ili udruga koje surađuju sa školom ili obavljaju aktivnosti u školskim prostorijama*), ali sudjeluju u radu i djelovanju Škole, ako i ukoliko se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Školom.

Članak 2.

Etički kodeks omogućuje roditeljima i skrbnicima te drugim građanima upoznavanje s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od svih koji sudjeluju u radu i djelovanju škole.

Članak 3.

Svrha donošenja ovoga Etičkog kodeksa je utvrđivanje obveze promicanja vrijednosti specifičnih za vrlo odgovornu i osjetljivu učiteljsku djelatnost, a svrha provođenje odredbi ovoga Etičkog kodeksa je utjecaj na učenike u cilju prihvaćanja tih etičkih normi u budućem životu i radu (djelovanje primjerom) i podizanje razine značenja učiteljskog poziva u mjestu rada i širem okruženju odnosno u društvu kao cjelini.

Etički kodeks ima zadaću štititi uposlenike škole od neprofesionalnog javnog mnijenja i neopravdanih optužbi. On ukazuje na autonomiju škole i mogućnost samoregulacije.

Postupci propisani ovim Etičkim kodeksom ne uređuju prava, obveze i odgovornosti osoba koje u njima sudjeluju te nisu alternativa za građanske, kaznene, upravne i stegovne postupke uređene zakonima, drugim propisima i aktima Škole.

Ako u skladu sa Statutom Škole povreda Etičkog kodeksa povlači stegovnu odgovornost osobe koja ju je počinila, općim aktima Škole može se odrediti u kojim će se slučajevima u stegovnom postupku obvezno zatražiti mišljenje etičkog povjerenstva.

Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkoga kodeksa i promicanju etičnog ponašanja u Školi. Ono ne veže druga tijela i nije upravni akt.

II. NAČELA MORALNO PRAVILNOG PONAŠANJA U ŠKOLI

Članak 4.

Svi koji sudjeluju u radu Škole trebaju poštivati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

Članak 5.

Svi koji sudjeluju u radu Škole trebaju poštovati dostojanstvo svih osoba s kojima su u doticaju prigodom obavljanja poslova i svojim ponašanjem ostvarivati dobro i ugodno ozračje u školi.

Svi koji sudjeluju u radu Škole imaju pravo tražiti poštovanje svoje osobnosti od svih osoba s kojima su u doticaju.

Svima koji sudjeluju u radu Škole treba biti osigurano pravo na privatnost.

Članak 6.

Svakome u Školi zabranjeno je izražavanje diskriminacije, u bilo kojem obliku prema rasi, etničkoj pripadnosti, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

Isključivi kriteriji vrednovanje i napredovanja smiju biti stručnost, postignuti rezultati u obavljanju određene vrste radnih zadataka, sposobnost i profesionalne zasluge.

Članak 7.

Svi koji sudjeluju u radu Škole trebaju se ponašati na način koji isključuje svaki oblik neravnopravnosti, zlorabe, zlostavljanja, uznemiravanja ili omalovažavanja drugih osoba.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje koje uključuje ponavljano neželjeno upućivanje: verbalnih i fizičkih prijedloga spolne naravi drugoj osobi, iznošenje šala i opaski koje su spolno obojene, fizičko napastovanje i spolno obojeno ruganje i ismijavanje.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etično i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Članak 8.

Od svih koji sudjeluju u radu škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima. U svojem djelovanju trebaju slijediti načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, dijaloga, tolerancije, demokratskih načela i humanosti.

Članak 9.

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom i eventualnim interesima odgojno – obrazovne skupine.

Članak 10.

Svima koji sudjeluju u radu škole jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

Članak 11.

U svim područjima života i rada u Školi potiče se i podržava sloboda mišljenja i izražavanja, koja ne vrijeđa ili ugrožava druge osobe.

Članak 12.

U obavljanju poslova u Školi i ponašanjem u Školi i na javnom mjestu svi koji sudjeluju u radu škole trebaju paziti da ne umanje osobni ugled i povjerenje građana u djelatnost osnovnog odgoja i obrazovanja kao javne službe.

Članak 13.

Kod obavljanja privatnih poslova zaposlenici Škole ne smiju isticati položaj ili ovlaštenja koja imaju u Školi.

III. ODNOS PREMA NASTAVI

Članak 14.

Učitelji i stručni suradnici trebaju ukazivati na nestručne tvrdnje povezane s njihovom strukom.

Svoje mišljenje o stručnim pitanjima treba izreći javno, ako je to uvjerenje utemeljeno na znanstvenoj istini i kritičnosti.

Članak 15.

Učitelji i stručni suradnici trebaju posebnu pozornost posvetiti svojim radnim obvezama koje moraju kvalitetno i u potpunosti izvršavati.

Nastavu moraju održavati redovito, u utvrđenom vremenu i trajanju, a samo iznimno moguće je promijeniti termine uz pravovremeno obavještanje učenika o nastalim promjenama.

Članak 16.

U nastavnom radu učitelj ima dužnost poticati slobodan, kreativan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju primjenjujući najviše stručne, profesionalne i etičke standarde da bi učenik što djelotvornije postigao ciljeve obrazovanja.

Učitelj sve teme treba obrađivati na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivim.

Članak 17.

Praćenje i vrednovanje učeničkih postignuća mora biti valjano, pravodobno, pravedno, objektivno i otvoreno. Učenici se ocjenjuju prema unaprijed poznatim kriterijima ocjenjivanja, a u skladu s propisanim Pravilnikom.

Članak 18.

Izgled, način odijevanja i osobna higijena sudionika odgojno-obrazovnog procesa treba imati odgovarajući nivo ozbiljnosti i odgovornosti.

Osobni izgled učitelja mora ispunjavati odgovarajuću razinu profesionalnosti i ozbiljnosti. Odjeća učitelja treba biti čista, uredna, umjerenih linija i krojeva, primjerena pozivu i misiji koju prosvjetni radnik vrši u društvenoj zajednici.

Učitelj ne smije pred učenicima koristiti mobilni telefon niti vršiti bilo kakve druge radnje koje bi umanjile njegov ugled.

Članak 19.

Sudionici odgojno-obrazovnog procesa ne smiju tražiti, primati niti poticati darivanja koja bi mogla utjecati na njihovu objektivnost u obavljanju radnih obveza.

Nedopustiv je bilo kakav oblik korupcije i nepotizma.

IV. ODNOS PREMA UČENICIMA

Članak 20.

Svi koji sudjeluju u radu škole obvezni su s učenicima uspostaviti odnos međusobnog uvažavanja, tolerancije i snošljivosti uz obostrano poštovanje i poštovanje principa nenasilne komunikacije.

Članak 21.

Učitelj treba pridonositi intelektualnom razvoju učenika , poticati njihovu aktivnost, kritičko i argumentirano mišljenje, te saslušati i uvažavati njihova mišljenja.

Članak 22.

Nije dopustivo održavati privatnu individualnu poduku učenicima kojima učitelj predaje.

Članak 23.

Svi koji sudjeluju u radu škole ne smiju fizički kažnjavati učenike ili vršiti psihički pritisak kojim bi se učenik dovodio u ponižavajući položaj ili se njime stvarao osjećaj manje vrijednosti ili povrede dostojanstva učenika.

Članak 24.

Učitelji ne smiju učenike zbog neposluha kažnjavati udaljavanjem iz učionice, osim ako ih upute na razgovor nekom od stručnih suradnika ili ravnatelju.

Članak 25.

Kod saznanja o bilo kakvom obliku fizičkog ili psihičkog nasilja nad učenicima ili bilo kojem obliku neprihvatljivog ponašanja koje može štetiti razvoju djeteta, učitelj ili stručni suradnik dužan je u najkraćem mogućem roku izvjestiti ravnatelja Škole, koji je o tome obvezan izvijestiti nadležne institucije.

Članak 26.

U obavljanju odgojno-obrazovnih poslova učitelji i stručni suradnici dužni su brižno postupati sa svim informacijama kojima raspolažu o učenicima ili njihovim obiteljima uz obvezu da svi ti podaci predstavljaju profesionalnu tajnu.

Dužnost čuvanja tajne obavezuje sve koji su s njome upoznati trajno, pa i nakon prestanka rada u školi.

V. ODNOS PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 27.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima svi koji sudjeluju u radu Škole trebaju nastupati pristojno, savjesno i profesionalno, primjenjujući svoje stručno znanje kako bi im pomogli u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Članak 28.

Učitelji i stručni suradnici trebaju imati suradnički i sudgovorni odnos s roditeljima, odnosno skrbnicima učenika, uvažavati njihove stavove i biti tolerantni vodeći pri tome računa o dobrobiti djeteta.

Članak 29.

Na zamolbu ili zahtjev roditelja ili skrbnika učenika, učitelji i stručni suradnici dužni su ga primiti na razgovor te saslušati ako se time ne narušava redoviti nastavni proces.

U vrijeme predviđeno za informacije učitelji i stručni suradnici trebaju biti dostupni svim roditeljima zainteresiranioma za razgovor.

Govoreći o radu i postignućima učenika treba isticati prvenstveno pozitivne osobine i to pohvaliti, a ukazivanje na neprimjerene oblike ponašanja mora biti konstruktivno s jasnim uputama što je potrebno činiti kako bi se navedeno ponašanje poboljšalo.

VI. MEĐUSOBNI ODNOS OSOBA KOJE SUDJELUJU U RADU ŠKOLE

Članak 30.

U međusobnim odnosima osobe koje sudjeluju u radu škole trebaju iskazivati uzajamno poštovanje, povjerenje, pristojnost, strpljenje i suradnju.

Članak 31.

Djelatnici uvažavaju razlike u mišljenjima i praksi svojih kolega, te mogu izraziti i svoje kritičke stavove, ali na odgovoran, argumentiran i prikladan način razmotrivši prethodno sve okolnosti svake pojedine situacije.

Članak 32.

Učitelji i stručni suradnici **obvezuju se:**

- Poštivati položaj svojih kolega i s njima raditi u interesu što kvalitetnijeg obavljanja školske djelatnosti
- Usmjeravati i pomagati mlađim kolegama
- Podržavati timski rad i razmjenu iskustava prilikom poučavanja i učenja
- Njegovati jednakost svih djelatnika u pravima i obvezama
- Dosljedno provoditi zajedničke odluke
- Djelovati bez predrasuda i nametanja vlastitih stavova
- Čuvati osobno dostojanstvo i dostojanstvo i privatnost svojih kolega
- Čuvati profesionalnu i poslovnu tajnu

Članak 33.

Dužnost je učitelja i stručnih suradnika ukazivati na neprimjerene postupke ili postupanja glede nepoštivanja odredbi ovoga Kodeksa ili druga neprimjerena ponašanja i o tome izvjestiti odgovornu osobu ili etičko povjerenstvo.

Članak 34.

Učitelj ili stručni suradnik ne smije direktno ili indirektno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog učitelja ili stručnog suradnika.

U javnoj kritici nužna je suzdržanost, a moguću kritiku i raspravu uz jasne argumente može se iznositi isključivo na stručnim tijelima, a nipošto u razredu pred učenicima ili na individualnim razgovorima s roditeljima, odnosno na roditeljskim sastancima.

Uspjeh u radu i osobita postignuća potrebno je istaknuti i pohvaliti.

VII. JAVNO NASTUPANJE

Članak 35.

Škola će treba poticati učitelje i stručne suradnike na javno nastupanje, slobodu izražavanja i iznošenje svojih gledišta.

Članak 36.

Kod javnih nastupa u kojima predstavlja Školu, učitelj ili stručni suradnik može iznositi školska stajališta s dobivenim ovlastima i svojim stručnim znanjem.

Kod javnih nastupa u kojima učitelj i stručni suradnik ne predstavlja Školu, a koji su tematski vezani sa Školom, dužan je naglasiti da iznosi osobno gledište.

Članak 37.

Pri iznošenju osobnih stavova i stavova Škole učitelji i stručni suradnici paze na ugled Škole, osobni ugled i ugled svojeg zanimanja.

VIII. ODGOVORNOST PREMA ŠKOLI

Članak 38.

Svi koji sudjeluju u radu Škole trebaju se brinuti o dobru i interesima Škole, pa se u tom interesu **ne odobrava:**

- Namjerno ometanje djelatnosti koje škola provodi ili podupire
- Nesavjestan odnos prema imovini Škole, te onemogućavanje ili otežavanje ostalim djelatnicima Škole da se koriste tom imovinom
- Upotreba školske imovine ili pogodnosti za osobne, komercijalne, političke, vjerske, društvene i druge izvanškolske svrhe bez posebnog odobrenja
- Poticanje drugih djelatnika Škole na nepoštivanje školskih pravila
- Namjerno predstavljanje osobnih stajališta kao službenog stajališta Škole radi stjecanja osobne koristi
- Korištenje imenom ili logotipom Škole za privatne djelatnosti kako bi se neopravdano stvorio dojam školskog autoriteta

IX. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 39.

Sva tijela Škole dužna su, u okvirima svoje nadležnosti, brinuti se za ostvarenje i unapređenje etičkih standarda u Školi i provedbu Etičkog kodeksa.

Članak 40.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanje obveza iz Etičkog kodeksa u Školi se osniva etičko povjerenstvo.

Članak 41.

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana.

Predsjednika i članove imenuje ravnatelj prema prijedlogu Učiteljskog vijeća.

Mandat etičkog povjerenstva traje dvije godine.

Svaki član Etičkog povjerenstva ima zamjenika kojeg imenuje ravnatelj prema prijedlogu Učiteljskog vijeća.

Članak 42.

Pitanja iz svoje nadležnosti etičko povjerenstvo rješava zaključkom.

Zaključak iz stavka 1. Ovoga članka etičko povjerenstvo donosi jednoglasno.

Članak 43.

Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

Način rada etičkog povjerenstva uređuje se poslovnikom kojeg na prijedlog etičkog povjerenstva donosi Učiteljsko vijeće.

X. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREDBA ETIČKOG KODEKSA

Članak 44.

Učitelj, stručni suradnik, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu.

Pritužba se može podnijeti u pisanom obliku ili u zapisnik u tajništvo Škole.

Članak 45.

Pritužba iz članka 42. mora sadržavati slijedeće podatke:

- Opis činjeničnog stanja
- Odredbe Etičkog kodeksa koje su činjenjem ili propuštanjem povrijeđene.

Članak 46.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak u pisanom obliku dostaviti podnositelju u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.

Etičko povjerenstvo zaključak u pisanom obliku dostavlja ravnatelju. Ukoliko povreda odredbi etičkog kodeksa ima obilježje povrede radne obveze, ravnatelj je dužan postupati prema zakonskim odredbama.

Članak 47.

Zaključci etičkog povjerenstva su javni. Način i mjesto njihova sustavnog objavljivanja utvrdit će se poslovnikom o radu etičkog povjerenstva.

XI. UPOZNAVANJE S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 48.

Ravnatelj Škole, ili po njemu ovlaštena osoba, dužna je sve zaposlenike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Zaposlenici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će se istoga pridržavati.

Članak 49.

Etički kodeks ističe se na vidnom mjestu u Školi i objavljuje na mrežnoj stranici Škole

Članak 50.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Osnovne škole Špansko Oranice.

Predsjednica Školskog odbora:

Karmen Cesar

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči dana 04.06.2009. god.

Klasa: 012-01/09-01/04

Urbroj: 251-461-09-01

Zagreb, 04.06.2009.

Ravnatelj:

Alen Matušek